Український Народний Союз 75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly: 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 124. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЛИПНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 3, 1969 No. 124. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 2 липня 1969

В АМЕРИЦІ

У КОСМОСІ ПЕРЕБУВАЄ ТЕПЕР „астромалпа" Бонні сіямської породи, у штучному сателіті, що його випустили з Кейп Кеннеді на Флориді в минулу суботу вночі. Та малпа має перевірити видержливість серця під час кількатижневого перебування в умовинах космічного корабля. Той сателіт буде кружляти довкола Землі впродовж 30-ти днів.

У ДЖЕКСОНІ В МІССІСІПІ ВІДБУВАЄТЬСЯ 60-та з черги річна конвенція найстаршої американської муринської організації „Крайове Товариство для поступу кольорових людей". На конвенцію прибуло кругло 2.000 делеґатів. Голова тієї організації Рой Вілкінс, заявив, що він радий стрінутися з проводом скрайньої муринської організації „чорних пантер" з уваги на потребу спільного муринського фронту в боротьбі за расове зрівнання, дарма що він ніколи не погоджувався з насильницькими методами поведення тієї екстремної комунофільської чорної організації. Крайове Товариство для поступу кольорових людей нараховує 450.673 членів і мало прибутків в 1968 р. 3,400.000 дол., проте й дефіцит 322.000 дол.

„ЛЕДІЄС ГОМ ДЖЕРНЕЛ" ПРИНІС в своєму числі за липень ц. р. спомини колишньої секретарки дружини президента Джана Кеннеді, тепер пані Джекі Онассіс, — Мері Бареллі Галаґер, яка наводить цілу низку конкретних прикладів, що кидають дуже погане світло на характер і нахили пані Кеннеді-Онассіс. В американських газетах появилось з'ясування причини, чому Мері Б. Галагер рішилася оприлюднити друком такі ревеляційні спомини: це, мовляв, пімста за дуже грубу й образливу поведінку пані Джекі Кеннеді, яка закинула була дискретній і вірній своїй секретарці, що вона виносить назверх тайни Білого Дому. „Ледієс Гом Джернел" має понад 7 мільйонів накладу.

В ЗСА БУЛО В МИНУЛОМУ РОЦІ 75.632-ох мотоциклістів. У 1966 році згинуло їх на американських шляхах 87, а ранених було 5.259. Після того, як заведено для мотоциклістів примус їхати з шоломами на головах та охороною на очі — в 1967 році число вбитих зменшилось до 52-ох, а число ранених до 3.258. Донедавна кожний, хто мав дозвіл на керування автом, автоматично діставав дозвіл на мотоцикл, — тепер треба скласти окремий іспит.

КОЛЕДЖ СВ. ІВАНА В САНТА ФЕ, Н. МЕКС., ОБРАВ на свого віце - президента колишнього римо-католицького єпископа-помічника в архиєпархії Міннеаполісу Джеймса Шеннона, який зрікся був свого становища й опісля не послухав, коли приділили йому місійну роботу поза Америкою. Це сталося після того, як єпископ Джеймс Шеннон виступив був публічно проти енцикліки Папи Павла VI, в якій Папа засудив був всі штучні засоби обмежування народин. Президент того коледжу в Санта Фе прославляв „академічне й духовне минуле" Шеннана.

У ПІТТСБУРГУ, ПА., ВІДБУЛАСЯ 5-тиденна конвенція „Дорадчої Ради про відносини в крайовій жидівській спільноті", яка охоплює 9 американсько - жидівських організацій з 82 місцевих жидівських організацій. На тій конвенції засуджено ту жидівську організацію в Ню Йорку, яка рішила була „взяти в свої руки закон" й зорганізувала власну збройну охорону центральної синагоги Темпл Імануе-ел при 5-ій Евеню в Ню Йорку — проти загрози збоку муринського войовничого провідника Джеймса Формана, який з гуртом своїх звеличників приходив туди вимагати „відшкодування".

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ БУДЕ займатися в цьому місяці новими скаргами арабських країн, особливо Йорданії, проти Ізраїлю за його методи правління в окупованій східній, колишній йорданській частині Єрусалиму, та на інших окупованих колишніх арабських землях. З другого боку Ізраїль поновлює скарги проти терору й саботажів збоку арабів. Скаргою Йорданії займалась т. зв. Діюча група Комісії ОН для людських справ.

АРАБСЬКІ ДЕРЖАВИ СТУРБОВАНІ можливістю відкликання у Франції заборони вивозу до Ізраїлю зброї. У тому випадку Ізраїль отримав би в першу чергу 50 джетових бомбардувальників типу „Міраж", за які Ізраїль заплатив був уже перед червневою війною у 1967 р. Після тієї війни де Голль заборонив висилку тих джетів Ізраїлеві. Арабська преса погрожує, що коли б Франція змінила свою політику в користь Ізраїлю, то Франція втратить користі, що їх має з добрих взаємин з арабами.

НІҐЕРІЯ ЗАБОРОНИЛА Міжнародному Червоному Хрестові нести почерез її територію дальшу безпосередню допомогу голодуючій Біяфрі. Ніґерський міністер інформації Антоні Енагоро заявив представникам яких 20-ох допомогових аґенцій в столиці Ніґерії Ляґосі, що в майбутньому вся допомога Біяфрі мусить переходити через ніґерський уряд, який, мовляв, одиноко покликаний нести таку допомогу на території цілої Ніґерії, враховуючи туди й „збунтовану" Біяфру.

АНГЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВРУЧИЛИ британському прем'єрові Гаролдові Вільсонові петицію, в якій домагаються зменшення на половину видатків на збройні цілі. Делеґація комуністів пішла до Вільсона після того, як на Трафальґар-сквері відбулося віче одної тисячі комуністів і їх поплентачів. Не відомо, чи британський прем'єр порадив комуністам зголосити подібну петицію кремлівським вождям.

ДО МОСКВИ ПРИЇХАВ американський астронавт полк. Франк Борман, який був командантом залоги „Аполло 8". Його запросило „Товариство совєтсько - американської дружби", а совєтський амбасадор у Вашинґтоні Анатолій Добринін передав ті запросини. За газетними твердженнями — Борманові буцім-то дозволять оглянути недоступні для чужинців споруди в Балконурі в центральному Казахстані, звідкіля випускають у космос совєтські штучні сателіти. Дотепер одиноким чужинцем, що його повезли туди, був французький президент Шарль де Голль.

ХОРВАТ ДРАГО ДОГО ПОСТРІЛИВ у Західньому Берліні голову тамошньої юґославської дипломатичної місії д-ра Антона Болендіча. Атентатник стріляв спершу до сторожа, що стояв при вході до місії, а коли на згук стрілу вибіг д-р Болендіч — стріляв до нього. Раненого перевезли до шпиталю, де переведено успішну операцію. Атентатника роззброїли й передали поліції. Поліція оприлюднила, що це був політичний атентат хорватського націоналіста.

Рокефеллер виїхав з Арґентини, прибув до Гаїті

Буенос Айрес. — Губернатор Нелсон Рокефеллер, особистий висланник президента Ніксона до країн Південної Америки на перевірку їхнього відношення до З'єднаних Стейтів Америки, залишив столицю Арґентини у вівторок, 1-го липня, і того самого дня прибув до Гаїті. Арґентину залишив губернатор Рокефеллер у виїмковому стані, що його проголосив Уряд у зв'язку зі скритовбивством Авґуста Вандора, одного з найбільш впливових провідників робітничого руху, який підтримував теперішній військовий уряд проти опозиції лівого робітництва. У протилежності до заворушень і демонстрацій, що відбувалися у зв'язку з відвідинами губернатора Рокефеллера в інших країнах Південної Америки, мешканці Гаїті зустрічали і вітали його з великим ентузіязмом.

Губернатора Рокефеллера зустрічали в Буенос Айресі не тільки ліві демонстрації та погрози, але й такі сердечні привітання, як цієї невідомої жінки на вулиці арґентинської столиці.

Передбачають провал урядового законопроєкту на поширення громадянських прав

Вашингтон. — Юридична комісія Палати Репрезентантів розглядає тепер запропонований Урядом президента Ніксона законопроєкт на поширення громадянських прав, зокрема на перевірку законів про право голосування. До важливіших змін, передбачених у новому законопроєкті, було б скасування вимоги про грамотність, що ще існує в деяких стейтах та яка допускала можливості всіляких зловживань, як і головно постанова, що оскарження проти місцевого і стейтового виборчого законодавства повинні розглядати федеральні суди на місцях, а не федеральний суд у Вашингтоні, як це є тепер. Дебати, що розгорнулися над новим законопроєктом в Юридичній комісії і, зокрема, під час свідчень генерального прокуратора Джана Н. Мічела, вказують виразно, що новий законопроєкт не має жадних виглядів на схвалення, бо його навіть між республіканськими членами Конґресу вважається тільки за „політичний маневр", щоб здобути собі популярність серед деяких прошарків населення південних стейтів.

Головний суддя Бирґер заповідає реформу судівництва

Джексон, Вайомі. — Новонайменований і затверджений головний суддя Найвищого Суду Воррен Е. Бирґер заповів, що він плянує грати активну і провідну ролю для реформи адміністрації справедливости в Америці. Виступаючи тут на одному юридичному панелі, головний суддя Бирґер висловив переконання, що американське судівництво потребує більше добрих як суддів, так і оборонців, яких може дати країні більше добрих професорів права. Все це включатиме реформа судівництва, яку має на думці суддя Бирґер.

У 3-ох найбільш українських провінціях Канади вивчають українську мову лише 4 000 дітей

Вінніпеґ. — З Комітету Українців Канади, КУК, повідомлено, що тепер на всі три великі провінції Канади, з найбільшою кількістю українського населення — Саскачеван, Манітоба й Альберта, українську мову вивчають тільки 4 000 дітей. Припускають, що ця кількість збільшиться з осени цього року, бо таким станом вже заалярмовані батьки-матері, українські церкви та різні відповідні установи. „Українські Вісті" з 19 червня повідомили, що „восени цього року міністерство освіти провінції Алберти буде вести заочні (кореспонденційні) курси української мови для тих учнів албертських шкіл,де є через недостатню кількість учнів нема навчання української мови". Щоб навчатись української мови кореспонденційним способом, учні мають спершу самі звернутись до керівника своєї школи й виявити йому таке бажання.

Вистава образів Е. Козака в Гантері

Входить уже в традицію Гантеру відкривати літний сезон виставою образів мистця Едварда Козака. Тож і цього року вистава відкривається 4-го липня і триватиме до кінця вакаційних місяців. Образи Е. Козака це, як звичайно, цілий ряд композицій, кожна виконанана дещо іншою технічною манерою, нераз дуже сучасною, рівночасно дуже українська ,як барвами, так і тематикою. Цього року переважає тематика козацька і гуцульська. Попри великі форматом композиції, як „На Україні" або „Лисовичі славний замок", багато малий образків, з яких деякі наче нав'язують до давніх традицій книжних ініціялів, висловлених більш сучасною мистецькою мовою. Замітні ще: „На вигоні" з легким нахилом до гротеску, чи цілий ряд дещо ліричних алегорій, як „На чужині", „Журавлі", „Тиха ніч" та інші.

Едвард Козак

„Чотири великі" перестали нараджуватись про проблеми Близького Сходу

Об'єднані Нації. — Амбасадори ЗСА, Британії, Франції й СССР при Об'єднаних Націях, які впродовж кількох останніх тижнів збирались у щораз іншого амбасадора для нарад про можливості замирення між Ізраїлем і його арабськими сусідами, припинили ті наради. Вони проголосили коротку заяву, що не визначено дати наступного такого засідання з уваги на те, що „ведуться важливі наради між урядами чотирьох великодержав". Насправді, річ іде не про всі чотири великодержави, а про ЗСА і СССР: Британія і Франція признали, що ключ до позитивної розв'язки проблеми війни-миру на Близькому Сході лежить насправді в руках Москви, яка в даному випадку рахується тільки з становищем Америки. Совєти на 100 відс. підтримують становище Єгипту, а ЗСА, хоч й не в такій високій мірі, сприяють Ізраїлеві. Дотеперішні двосторонні наради в цій справі між Державним Департаментом і совєтською амбасадою у Вашинґтоні не дали позитивного висліду. Надалі вони будуть вестися у Москві. Хоч Совєти солідаризуються з неприйнятливими для Ізраїлю і Америки вимогами Єгипту, проте вони, як і Єгипет, хочуть продовжування тих розмов, вважаючи їх за альтернативу до війни. Між ін. востаннє виринула концепція — вислати на Близький Схід міжнародне військо Об'єднаних Націй, що його приявність перешкодила б вибухові нової ізраїльсько-арабської війни.

Південно-в'єтнамське військо перервало облогу ізольованого табору

Сайгон. — Сильна колона панцерних возів південно-в'єтнамського війська перервали у вівторок 1 липня ц.р. кількатижневу облогу ізольованого військового табору біля містечка Беньст, переїхавши шляхом від Дакто і не стрінувши ніякого поважного збройного спротиву збоку ворога. Хоча в минулому тижні вдалося двічі перевезти постачання до того табору суходільним шляхом, проте насправді табір у Беньсті був відрізнаний від зовнішнього світу та знаходився під безперервним гарматнім вогнем ворога. Цей вогонь значно послаб. Американська й південно-в'єтнамська розвідки твердять, що північні в'єтнамці відкликали свої залоги з деяких довкільних горбів з уваги на великі людські втрати, що їх мали від налетів американських бомбардувальників. Але речник американського війська у В'єтнамі відмежувався від заяви, яку попереднього дня склав південно-в'єтнамський командант того табору полк. Нгуєн Ба Лієн, що — мовляв — той табір влаштовано зумисне як „пастку" для ворога. Американський речник заявив, що „вояків ніколи не виставляється за примату для офенсивних дій ворога". Проте південно-в'єтнамська преса виправдувала названого полковника, бо, мовляв, це такий „стиль" хоробрих південно-азійських військовиків.

У Західній Німеччині заприсяжено нового президента, д-ра Ґустава Гайдемана

Бонн. — Д-р Ґустав Гайдеман перебрав 1 липня ц.р. урядування, як новий президент Німецької Федеративної Республіки, третій з черги після другої світової війни; його попередниками був померлий Теодор Гойсс і приявний на церемонії його заприсяження та на пізнішому прийнятті д-р Гайнріх Любке. Д-р Ґустав Гайдеман — соціял-демократ. Він переміг у виборах на президента у Західньому Берліні 5 березня ц.р. 512 голосами проти 506, завдяки голосам членів партії Вільних демократів, які прилучились до голосів соціялістів. Президента Західньої Німеччини вибирають сполучені обидві палати парляменту. Ґустав Гайдеман був в уряді Курта Георґа Кізінґера міністром справедливости. Кілька днів тому він дав інтерв'ю популярному тижневикові „Дер Шпіґель", в якому, м. ін., заявив, що не підпише закону про відновлення кари смерти ані закону про право Західньої Німеччини розпоряджатись атомовою зброєю — якщо уряд і парлямент прийняв би такі закони. Його заява, що він не буде цуратися входити в конфлікт з урядом, якщо його совість диктуватиме розбіжні з урядом погляди на важливі справи — породила гострі критичні завваги на сторінках преси, прихильної керівній Християнсько-демократичній партії. Гайдеман матиме небавком 70 років.

Чарлз, князь Валії, став офіційно наступником британського престолу

Лондон. — У вівторок 1 липня ц. р. переведено на урочистій церемонії, що її історія сягає подекуди до 13-го сторіччя, проголошення найстаршого сина королеви Єлисавети II і її чоловіка, князя Филипа Единбурзького, 20-річного Чарлза князем Валії, наступником британського престолу. Вся церемонія відбулася на старинному замку біля малого містечка Карнарвон у Валії, у приявності 4.000 осіб та під охороною 2.500 поліціянтів, змобілізованих з уваги на ворожу поставу одної групи валійських екстремістів, які все ще не примирилися з фактом прилучення Валії до Англії в 1536 році. Найголовнішим маментом одногодинної церемонії було, коли Чарлз приклякнув перед королевою, вона поклала йому на голову спеціяльно для цієї цілі зладжену корону, оздоблену 75 діямантами і 12 рубінами, вклала на палець аметистовий перстінь, закинула на рамена горностаєву мантилю і передала в руки жезл. Князь Чарлз повторяв за королевою середнєвічний текст присяги на вірність народові та згодом виголосив промову частинно по-валійськи, частинно по-англійськи. Церемонія інсталяції відбулася на спеціяльно збудованій плятформі посеред великого замкового подвір'я із ступеницею збоку для гостей, які за вступ платили по 10 ф. шт., себто коло 24 дол. Над плятформою закладено рід великої парасолі на випадок дощу, — технічними й мистецькими влаштуваннями займався швагер королеви, чоловік княжни Марґарити, лорд Сновден. Президента Ніксона репрезентувала його 23-річна донька Трішія, яка сиділа перед президентом Ліберії Вілліямом Тубманом. Приявними були 83 чужинецькі амбасадори. Приявним був теж кол. віце президент Гюберт Гомфрі. Мільйони осіб придивлялись церемонії на телевізорах.

Нюйоркська Союзова Округа з головними урядовцями обговорювала скріплення орґанізаційної праці

Від ліва до права стоять такі учасники Зборів, в часі врочистого вручення почесної пляжети члена Клюбу Заслужених Союзовців: голова Округи адв. Іван Флис, гол. секретар Ярослав Падох, відзначений зіркою член Клюбу д-р Василь Палідвор, гол. радна п. Марія Демидчук, першун нюйоркської Округи Володимир Квас, заступниця гол. предсідника п. Марія Душник, відзначений зіркою член Клюбу Микола Хоманчук і гол. касир Петро Пуцило. Немає на знимці приявного на зборах заст. головного предсідника Володимира Сохана, який саме робив цю знимку.

Ню Йорк. — В минулу п'ятницю, 27-го червня 1969 р. тут у приміщеннях Т-ва „Дністер", 361-го Відділу УНСоюзу, відбулися організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу. Зборами проводив голова Комітету адв. Іван Флис, протоколував секретар Микола Хоманчук. Після прийняття протоколу попередніх зборів голова попросив до слова приявних головних екзекутивних урядовців, а саме заступників головного предсідника пані Марію Душник і Володимира Сохана, головного касира Петра Пуцила та головного секретаря Ярослава Падоха, а також головну радну пані Марію Демидчук. Головні урядовці порушили найважливіші питання праці та розвитку УНСоюзу в його ювілейному році та склали побажання, щоб Відділи Округи здобули якнайкращий успіх в цьогорічнім змаганні за першенство поміж усіми Округами УНСоюзу. Пані М. Душник зокрема намітила й пропаґувала повторення минулорічної успішної прогулянки на Союзівку, наміченої на 19-го жовтня ц. р. В. Сохан порівняв вигляди росту УНСоюзу перед приїздом нової іміграції із теперішніми виглядами, стверджуючи, що для запевнення дальшого росту членства УНСоюзу треба звертати увагу не лише на поновне забезпечування членів із виплаченими грамотами, але використати тепер нагоди для забезпечування молоді,яка кінчає студії та стає професіоналістами. Ми повинні, говорив В. Сохан, звертатися передовсім до молоді й серед неї шукати нових членів і працівників УНСоюзу. П. Пуцило, який вперше, як головний касир, відвідав місцеву союзову громаду, привітав її і побажав виїмкових успіхів. Потім він торкнувся важливих фінансових питань УНСоюзу та давав відповіді на численні питання приявних у фінансових справах. Пані М. Демидчук інформувала про перебіг річних нарад Гол. Уряду УНСоюзу та про його важніші ухвали. В дальшому вона торкнулася деяких проблем Відділів і членів, зокрема допомоги в часі недуги. Ярослав Падох дав огляд праці Округи в минулому році та в шести місяцях ц. р. Від підмітив спадок числа приєднуваних Округою членів в останніх роках. Цей новий рік є кращим від попереднього й тому, якщо збільшимо наші намагання, закінчимо його з повним, давним успіхом, тим більше, що це подвійно важний рік, бо ювілейний і

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Аліція Гекснер написала працю про чесько-українські взаємини

Проф. д-р Аліція Гекснер під час відвідин в УНС і „Свободі". Сидять (зліва): проф. д-р Ю. Шумовський, проф. д-р Аліція Гекснер та заступник гол. предсідника УНС Володимир Сохан.

Джерзі Ситі. У вівторок, 1-го липня, до Головної Канцелярії УНС і „Свободи" загостила д-р Аліція Гекснер, що є професором мов в Ню-рошельському коледжі, має докторат з університету в Берні і тепер приготовляється до другого докторату на Українському Вільному Університеті в Мюнхені, написавши дисертацію на тему взаємовідносин Чехо-Словаччини і України від історичних часів по сьогодні. Рецензентом її праці з доручення Ректорату УВУ є професор Гантер коледжу д-р Юрій Шумовський, в товаристві якого д-р Гекснер відвідала УНС і „Свободу". Д-р Гекснер знаменито орієнтується в українських відносинах та має до українців і їх змагань великі симпатії. В „Свободі" вона мала приємну несподіванку, як між працівниками друкарні зустріла Мілана Печіву, свого земляка з Праги, одного з найновіших виходців з Чехо-Словаччини. У вересні д-р Гекснер матиме в Українському Інституті Америки доповідь про славних жінок Чехо-Словаччини і Русі-України X-XII століть.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Місія Рокефеллера

З відвідинами Бразилії й Аргентини, цих двох найбільших та престижево найповажніших держав Південної Америки, властиво закінчилась місія нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера, з якою вислав його президент Ніксон. Антиамериканські заворушення й демонстрації проти самої особи Рокефеллера, з яких найгіршою було спалення у Буенос Айресі кількох великих харчових крамниць, власність родини Рокефеллерів — тільки підкреслили хронічну, до цього часу задовільно не розв'язану проблему відносин між Північною і Південною Америкою.

Коментатори різняться в оцінці вартости місії Рокефеллера. Оптимісти твердять, що Рокефеллер, добрий знавець південноамериканських відносин із прагматичним підходом до проблем, запропонує президентові Ніксонові нові методи економічної допомоги Латинській Америці, вказавши на неґативні практичні висліди „Союзу для Поступу" з часів Джана Кеннеді. Наприклад, за кожного отримуваного від ЗСА доляра південноамериканська держава насправді була зобов'язана купувати будь-який, не завжди їй потрібний і здебільша дорогий товар у ЗСА. Далі: допомога Південній Америці у формі зворотних грошових позик — це фактично зашморгування їй петлі на шиї, бо тільки збільшує її заборгованість. Так, Бразилія має звернути цього року З'єднаним Стейтам 500 мільйонів долярів, з того 200 мільйонів титулом відсотків.

Нелсон Рокефеллер нібито запропонує, щоб ЗСА безпосередньо перейняли на себе фінансування будови різних шляхів, шпиталів, шкіл, промислових об'єктів. Противники такого підходу вважають, що це не виведе Південної Америки зі стану хронічної політичної непевности і господарської кризи, сутньою і найглибшою причиною якої є її низький соціяльно - економічний рівень, кастовий поділ та сприяння багатіям і нехтування бідних, зокрема селянства. А Нелсон Рокефеллер, хоч в Америці є він республіканським лібералом, ніби виявляв зацікавлення не соціяльно-політичними, а тільки економічними проблемами відвідуваних країн. Між коментарями на цю тему можна було вичитати й здогад, чи не був це суто тактичний трюк Ніксона — вислати до Латинської Америки Рокефеллера, свого внутрішньопартійного суперника, припускаючи, що та місія мусить скінчитися невдачею.

Афганістан — нова жертва Москви

Минулого місяця голова Ради Міністрів СССР Косиґін літав з Москви до Кабулу. Здається, не всім відомо, де знаходиться Кабул і чому туди, в столицю вільної держави Афганістану, літав сам Косиґін. Відповідь на це питання важлива, бо вона показує, як можна завойовувати вільні країни без гуркоту гармат.

Саме до такої тактики — завойовування без пострілу — вдалась „інтернаціональна" совєтська Росія у відношенні до Афганістану. Колись та країна боролася за незалежність на два боки: проти зазіхань царської Росії і проти англійського колоніяльного втручання. 50 років тому Афганістан таки добився від Великобританії визнання незалежности. Того ж 1919 р. і большевицький уряд визнав незалежність Афганістану, сподіваючись на його бодай формальну прихильність до большевиків, яких тоді мало-хто у світі визнавав. Гористо - пустельна, досить убога мусульманська країна поволі немов потопала серед інших країн. Афганський народ з трудом розривав із колоніяльним минулим, економіка країни так і не змогла розвинутися настільки, щоб експортувати бодай сирівці.

Червона Москва декілька разів намагалась просунутись до свого сусіда, але дотеперішні уряди вільного Афганістану знали, що означає „гостювання" північного російського ведмедя. Тепер картина поволі змінюється: в Афганістані вже працюють тисячі совєтських спеціялістів, від інженерів до шпигунів. СССР будує нині там понад 60 заводів, фабрик та ін. споруд, наслав своїх професорів у високі школи, провів газопровід і випомповує газ для потреб совєтського господарства. Київська „Молодь України" з 27 травня ц. р. хвалилась, що „російська мова сьогодні вже не вдивовижу в Афганістані: багато його громадян розмовляють по-російському".

Афганістан — це найновіший приклад проникання російського імперіялізму в інші країни, це також ще одна осторога вільним народам світу.

о. д-р Семен Гаюк

БОГОЗНЕВАЖЛИВА ВІДПРАВА

(У 260-ліття Полтавської битви)

(1)

Гетьман Іван Мазепа, великий державний муж, меценат освіти і мистецтва, будівничий монументальних храмів Божих, за свій оправданий політичний чин-союз з шведським королем Карлом XII проти Росії був з наказу царя Петра I відлучений від Церкви. Інакше кажучи, на гетьмана Івана Мазепу, людину глибоковіруючу і полум'яного українського патріота, тогочасне українське духовенство, очолене митрополитом Київським Иосафатом Кроковським, кинуло найтяжчу церковну кару — анатему.

Як відомо, Українська Церква в той час уже була підпорядкована Московській Церкві, що й сама переживала тяжку кризу нових реформ. Російська Церква перебувала саме тоді в так званому періоді „міжпатріяршества" і керувалась Духовною Колеґією, очоленою „де юре" скоропослушним цареві рязанським митрополитом Степаном Яворським — вихідцем з Галичини, а „де факто" самим царем Петром I.

Це був час жахливого московського терору в Україні, і не дивно, що українські ієрархи без найменшого заперечення виконали наказ царя і прилюдно, після Богослуження в св. Троїцькому соборі м. Глухова, кинули анатему на гетьмана Івана Мазепу в присутності самого Петра і нововибраного гетьмана Скоропадського.

Такий самий ганебний обряд анатеми доконав у той же час в Успенському соборі Москви в присутності царевича Олексія та всієї московської знаті митрополит Степан Яворський, давній приятель гетьмана Мазепи.

Коли ж після злощасної Полтавської битви Петро I наказав українському духовенству відправити на побойовищі вдячний молебень, то урочисте слово наказано виголосити видатному вченому Київської Академії Теофану Прокоповичеві. В своєму вітієватому, повному раболіпства слові, схожому більше на панеґірик, Прокопович порівняв Петра з біблійним героєм Самсоном, що ослиною щелепою перебив десять тисяч філістимлян. І так, як колись Самсон роздер пащеку лева, так, мовляв, і Петро роздер пащу шведського короля Карла з усіми його „клевретами".

Проголошена в Глухові і в Москві анатема на гетьмана Івана Мазепу повторювалася з року в рік по всіх соборних церквах Російської імперії в так звану неділю Православ'я, при чому навіть хресне ім'я його враз з іменами інших „єретиків" подавалося в зневажливій формі: „Анафема бунтовщикам и изменникам — Гришке Отрепьеву, Тимошке Акундинову, Стеньке Разину, Івашке Мазепе, Емельке Пугачову" (К. Никольский — Пособие к изучению устава Богослужения Православной Церкви", СПБ, 1900, ст. 871).

Звичайно, український народ ніколи не визнавав цієї безбожної анатеми. Але вершком московського цинізму і кпинів з усього святого треба вважати спеціяльну церковну відправу на прославу царя Петра і його перемоги під Полтавою. Схожість цієї відправи з панеґіриком, виголошеним Теофаном Прокоповичем на полі бою, вказує, що вийшла вона якщо не з-під пера самого Теофана, то принаймні під його впливом.

Так ось у „Минеї місячній" за червень, день 27-ий, виданій в друкарні Києво - Печерської Лаври, треба припускати в першій половині XIX ст. (частина титульної сторінки вирвана, але є напис на книзі з датою 1845 р.), на 25 сторінках міститься церковно - богослужбовий твір під таким заголовком:

„Служба Благодарственная Богу, в Тройці Святій Славимому, о великій Богом дарованій побіді над Свейським королем Карлом Вторим надесять і воїнством єго, соділнной під Полтавою в літо от Воплощенія Господня 1709, місяця іунія в 27 день".

В ключовому піснеспіві відправи - тропарі читаємо такі слова:

„Препрославлен єси Господи Боже наш, даровавий кріпость на враги благовірному царю нашому Петру, якоже давиду на прегордого голіяфа, осінил єси над главою єго в день брани, препоясал єси немощния силою свише, і тіми всю дерзость вражію низложил єси: многомилостиве слава тобі".

В цьому тропарі всі імена власні, як Іван, Карло, Давид, Голіяф і навіть ім'я Господа Бога надруковані з малої літери, тільки ім'я Петра з великої.

Полтавська перемога була несподіванкою для самих росіян, бо перед тим Петро був кілька разів побитий шведами, і тому вони вважали її за очевидне чудо: „Воспойте россійстії народи побідителю богу пісня нову, содіявшему чудо новійшеє всіх древних чудес..."

Швеція в той час була визначною мілітарною потугою, з якою числилися і якої боялися всі сусідні держави в Европі включно з Росією. Про цей страх виразна мова в одній із стихир:

„Боже, пісня нову воспіваєм тебі, дающему спасеніє царем, ізбавляющему Петра, якоже давида раба своєго от стріляния люта, ти послал руку твою с висоти, і ізбавил єси нас от вод многих, от рук синов чуждих, їх же храбрость ублажиша і убояшася мнози: но нам на тя надіющимся, а не на свою силу уповающим споборствуяй, явственно показал єси, яко сії токмо людіє блажені суть, імже господь бог їх".

Далі Карла XII, як протестанта, в цій відправі названо: „непочитателем креста святого, лжехристиянином і божественних ікон посміятелем", що „силою хреста святого побіжден бисть і поруган".

(Закінчення буде)

Мих. Килимник

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА ШУКАЄ НОВОГО ПАКТУ

Куритиба. — Коли в широкому світі мова заходить про Південно - Африканську Республіку, колишню англійську колонію, то завжди мається на оці тільки одне питання — расової дискримінації. Справа бо в тому, що в тій країні біла меншість населення панує над кольоровою більшістю, чорною та індуською - жовтою. Упослідження кольорової людности виявляється там в усіх ділянках — державній, політичній, правовій, економічній. Навіть за однакову і однаково виконувану роботу білим працівникам платять більше, як кольоровим.

Аж тепер виявляється, що з тієї країни є й інші проблеми та зацікавлення, що вона не сидить у своїй власній шкаралупі, а прагне співпраці з іншими країнами, хоч перебуває „на вигнанні" в Об'єднаних Націях та в британській спільноті народів. Про все це можна було лише здогадуватися, читаючи короткі й невиразні пресові повідомлення про подорож минулого року міністра закордонних справ цієї республіки Гілгарда Мюллера в супроводі військових та економічних фахівців до Бразилії та Арґентини, а потім про відкриття лінії авіяційного сполучення Йоганнесбурґ - Ню-Йорк, через Буенос Айрес та Ріо де Жанейро.

Але за браком належних інформацій подібні здогади далеко не ішли, здебільшого обмежуючись нотуванням „голих фактів". Тому справжньою несподіванкою для широкого загалу прозвучала стаття у відомому бразилійському часописі „О Естадо де Сан Павло" з 20-го квітня, присвячена дипломатичним заходам Південно-Африканської Республіки. Нам здається, що ця стаття була інспірована або самим міністерством закордонних справ Бразилії, або близькими до нього колами.

З неї довідуємося, що уряд Південно - Африканської Республіки не легковажить московської комуністичної небезпеки, вірніше московської аґресії. Причиною цьому стало просякання Москви в Середземне море і зазіхання її на Суезький канал. Уряд Південно - Африканської Республіки розуміє, що звідси совєтська експансія намагатиметься поширитися на континенти африканський, південноамериканський та австралійський.

Не чекаючи, щоб справа зайшла аж так далеко, він уже почав вживати запобіжних заходів, пробуючи створити оборонний вал загарбництву червоних імперіялістів.

Мова йде про новий оборонний пакт у зоні середнього й південного Атлантику з участю в ньому в першій мірі Південно - Африканської Республіки, Бразилії, Арґентини й Австралії. Вже орієнтовно заплянованo спільні для цих країн військово - морські і військово-суходільні сили, звичайно, із спільним командуванням, різного характеру спільні оборонні бази тощо. Головні видатки на організацію й утримання цього пакту мала б нести Південно - Африканська Республіка.

В зв'язку з цим „О Естадо де Сан Павло" подає цікаві відомості про ту „білу країну на африканському континенті".

В ній дуже високий рівень матеріяльного забезпечення білого населення (кольорова людність під матеріяльним оглядом також стоїть непогано). Країна багата на природні копалини і має високорозвинене сільське господарство. Хоч її територія становить 4%, а населення 7% усієї Африки, республіка продукує й експортує половину того, що продукує та експортує увесь „чорний континент". Тут найбільше в світі видобувається золота, плятини і діямантів. Зріст її економіки сягнув минулого року вийнятково високого показника — 6,5%.

Нічим подібним ні Бразилія, ні Арґентина похвалитися не можуть, вони бо ще й досі не вийшли зі стану недорозвинених країн. Тому для них такий партнер був би справжньою знахідкою. Для цих країн комунізм, ще до совєтського просування в Середземномор'я, уже став небезпечною загрозою. Совєтське ж просування у вказаному районі тільки підсилює цю загрозу.

Поминаючи Австралію з її відмінними умовами життя і навіть географічним розташуванням, Південна Африканська Республіка, Бразилія та Арґентина дуже вразливі у „фокусі" передбачуваного совєтського просування. На африканському континенті є чимало країн і племен податливих комунізмові. В самій Південній Африканській Республіці вирує расова боротьба, надзвичайно загострені антагонізми між білими і небілими людьми. Небілу більшість населення легко може використати Москва для опанування цієї країни. Бразилія та Арґентина мають, як і кожна латино - американська держава, багато комуністичних елементів, не кажучи вже про червону Кубу. В разі наближення совєтських збройних сил, ці елементи діятимуть згідно з бажаннями Москви.

Однак, хоч і розуміючи загрозу московського комунізму, „О Естадо де Сан Павло" відраджує бразилійський уряд укладати оборонний пакт спільно з Південною Африканською Республікою. Причину цього не важко розгадати: расистська політика тієї країни. Названий часопис пише, що коли б дійшло до такого пакту, то Бразилія поставить проти себе всі, за вийнятком Родезії, країни африканського континенту, з якими вона перебуває в добрих відносинах — дипломатичних і торговельних. Також, продовжує часопис, Бразилія тоді втратила б свій престиж і в Організації Об'єднаних Націй. А далі — в бразилійській армії, до її найвищого офіцерського складу включно, є багато муринів та мішанців, що унеможливлює співдію військ обох згаданих країн.

Проте, створення оборонного пакту супроти евентуальної в майбутньому московської аґресії в центральній і південній зонах Атлантику бразилійський провідний часопис вважає доцільним і на часі. Звідси походить його пропозиція розпочати підготовчу дипломатичну діяльність в справі такого пакту покищо між трьома країнами — ЗСА, Бразилією і Арґентиною, з тим, щоб пізніше залучити й інші держави, рішені боронити свою суверенність від зазіхань тих, які прагнуть панувати над світом.

Південній Африканській Республіці навряд чи поведеться створити новий оборонний пакт на Атлантику.

„ПАРТИКУЛЯРНЕ ЧИ ВСЕНАЦІОНАЛЬНЕ"

(Голос у дискусії)

У „Свободі" з 24-го червня ц. р. прочитали ми дискусійну статтю п. Степана Воляника під наведеним вище заголовком. Може й добре, що появилася така стаття, щоб можна було вияснити неознайомленим з завдання регіональних з'їздів.

В першу чергу слово „партикулярність". Ні в якому випадку не можна застосувати його до нашого регіонального руху. Ні Теребовля, ні Чортків, ні Стрий, ні Яворів не думають відриватися від України. Завдання регіональних комітетів незвичайно важливе і пекуче: зібрати і зафіксувати факти недавньоминулого, що стали вже історією. Цього ніхто не зробить крім тих людей, які виросли і працювали в даній околиці. Не забуваймо, що через 20-30 років не стане тих, що можуть ще щось сказати про події, яких були свідками. А без регіонального нема всенаціонального. Історик цікавиться подробицями з усієї території України, і йому треба для цього матеріялів, треба фактів, щоб відтворити образ цілости.

Коли ми приїхали до Америки, нам видавалися дивними такі товариства, як „Жидачів" чи „Журавно", що ще тоді тут діяли. Але тепер ми їх добре розуміємо. Люди з певних околиць збиралися в товариства, допомагали своїм односільчанам, своїм повітам. Скільки то церков, народних домів, кооператив, рідних шкіл постало з їх допомогою! Ми тепер не можемо того зробити. Одяговими та харчовими посилками заспокоюємо одиниці. Але ми можемо й мусимо збудувати нерукотворний пам'ятник нашій Батьківщині видаванням історично - мемуарних збірників.

Ми мали нагоду бути на різних регіональних з'їздах і бачили незвичайну сердечність при таких зустрічах; такі з'їзди — це справжнє свшан - зілля, що пригадує землякам ту Україну, в якій вони зростали і працювали. Того пієтизму, того шляхетного вогню не вільно гасити.

На недавньому з'їзді Яворівщини ми мали нагоду побачити велику кількість незвичайно цінного для нашої історії матеріялу: рідкісні знимки будівничих нашого національного життя, наших церков, читалень, народних домів, шкіл, молодих людей у формаціях УСС, УГА, Дивізії, УПА, з яких багато віддали своє молоде життя за найвищі ідеали. Такі знимки — найкращий доказ живучости нації. Чи не повинні ми такі матеріяли використати?

У Чорткові напередодні війни завдяки жертвенності українського селянства, міщанства та інтеліґенції побудовано будинок для гімназії Рідної Школи. Покійний д-р Михайло Росляк докладно описав, з якими перешкодами польської влади доводилось боротися, щоб довести діло до кінця. Чи не повинен Чортків зафіксувати цю подію, бож напевно через 20-30 років припишуть цю заслугу совєтській владі?

Хто ж такі факти повинен збирати, опубліковувати, як не найближчі земляки. З малого твориться велике. Не забираймо цінних матеріялів з собою в могилу, бо на наших землях майбутні покоління нічого не знайдуть, а якщо знайдуть, то в спотвореному вигляді. І не кидаймо колод під ноги людям, які люблять свою Батьківщину і хочуть зробити добре діло.

Ольга Соневицька
діюча голова Ради Регіональних Комітетів при НТШ

ЗРОСТАЄ КООПЕРАТИВА „ВІДРОДЖЕННЯ" В АРҐЕНТИНІ

Буенос Айрес. — У зв'язку з важким економічним становищем у Арґентині, зростають різні позичково-банкові організації й установи. Також українська кооператива „Відродження" зростає кількісно членством і фінансово. Різниться вона від арґентинських подібних установ тим, що дає на народні українські цілі частину фондів. Тепер на руках членів-позичковців є понад 100 мільйонів арґ. пезів, потівлю кооператива має вищу, ніж того, вимагається законом. Кількість членів зросла за рік на 317 осіб, тепер усіх є 4.460 осіб. Члени „Відродження" одержують, як сказано в тижневику „Праця" ч. 18/1969, належні відсотки від депозитів.

МІЙ ОКЕАН

Ти знов, моє блакитне чудо,
Переді мною розляглося,
І стриматись мені
так трудно,
Щоб не гукнуть:
Дивися, ось я!
Ми будем знов
з тобою разом,
Ніхто нас
більше не розлучить,
І спалахне новим екстазом
Мій вірш,
наївний і співучий.
Мій вірш
про голубі простори
Про сонце,
що цвіте вогнями,
Про аромати неповторні —
Привіт твій ніжний, океане,
Про щастя
відчувати серцем
Красу життя непереможну,
Природи
славити безсмертя
В тварині, птиці,
в квітці кожній.
Живи, співай,
накочуй хвилі
На берег, що чекає ласки,
Щоб ми удвох перетворили
Життя буденне,
в мрійну казку!

АЛЛА КОССОВСЬКА

Василь Волицький

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

(11)

Про прихильність до гімназії збоку польської влади — говорити не приходиться. Це була вимушена толеранція до установи, що мала свою широковідому історію, заслуги в культурному розвиткові повіту і, відоме було: українське громадянство Рогатинщини — гімназією дорожило.

Тепер, одначе, і ця вимушена толерантність переходила у явно ворожу настанову, що в повній наготі виявилася в червні 1928 р., коли головою матуральної комісії був інспектор Пайонк зі Львова. З 32 випускників іспит зрілости склали ледве 14 щасливців (43%).

Остаточно ця ворожа настанова до Рогатинської української гімназії довела до її пацифікаційного розв'язання у вересні 1930 р.

У згаданому періоді вчилися в гімназії відомі тепер у культурному житті української спільноти — уродженець Рогатина Вол. Баляс, що в сучасному українському малярстві здобув ім'я кращого мистця; о. д-р Юрій Федорів, богослов-науковець, автор цінної праці „Історія Церкви в Україні", тепер на науковій праці в Українському Католицькому Університеті в Римі; д-р Юліян Лисяк — педагог і публіцист, що свої знання й труди присвятив виховній справі української молоді і для цієї ідеї працює в Об'єднанні Працівників Дитячої Літератури в Торонто; д-р Богдан Романенчук — педагог, автор дбайливо опрацьованих шкільних підручників, літературний критик і публіцист.

В опікунстві молоді позашкільних установ відомі: о. Богдан Смик, тепер у Ютіка, ЗСА, і д-р Степан Кучменда в Торонто, що свої знання і життьові сили присвятили пластовій молоді. В театрі працює Андрій Ільків, тепер голова театру „Заграва" і мистецький керівник драматичного гуртка при Курсах Українознавства ім. Ю. Липи в Торонті; в Братстві кол. дивізійників визначився особливою активністю Богдан М. Бігус.

Як згадано вище, в час пацифікації поляки гімназію розв'язали[18]) і понад 400 учнів поставили „поза законом", в першу чергу тих, що їх поліція затаврувала як членів ОУН і тим самим не дозволила вчитися в будь-якій школі, а рідних забороняла приймати на працю в установах, що були під державною контролею. Для прикладу згадаю, що сестра розстріляного 1921 р. в Чорткові Петра Шеремети з Пукова, Теодора, в той час мала неповних 10 років, але коли вона в 1930 р. закінчила семінар у Львові і стала в Рідній Школі на вчительську працю, Львівська Шкільна Кураторія відмовила їй „права навчання"...

Щоб молодь не марнувалася, сл. п. Митрополит Андрей Шептицький, в погодженні з Управою Кружка РШ в Рогатині, уповноважив о. проф. Т. Кудрика зорганізувати в Рогатині малий семінар, що й почав працювати на початку вересня 1931 р. Вписалася до малого семінару поважна кількість „приречених" рогатинців; зголосилися також „оглашені" з інших гімназій: зі Львова молоденький поет Теодор Курпіта, з Дрогобицької гімназії Семен Їжик, зі Стрия Наріжняк і співак-тенор Киприян Гарасимович. Після матури і студії у Торговельній школі Т-ва „Просвіта" у Львові, Гарасимович працював в українських установах у Журавні і до 1943 р. був посадником у тому ж містечку. 1944 р. поляг під Бродами у змагу з большевиками оточеної дивізії „Галичина". З розв'язаної української гімназії у Крем'янці, на Волині, приїхали два талановиті юнаки — 14-літній Н. Н. і Лобай (Данило?) — 15 років; з Чернівців — уже старший учень Сухий, що його проскрибувала румунська „сіґуранца". Нарешті знайшлися й такі, що вже були знайомі з польськими судами і тюрмою: В. Бачинський з Чорткова, Білинський зі Самбора, Мушкевич і Прибило з . . . Берези Картузької та ін.

Всіх малосемінаристів назбиралося біля 60 і з них утворили V, VI і VII кляси. Функції директора виконував о. проф. Т. Кудрик, а господарськими справами, як ректор, завідував о. І. Гаврик, кол. старшина російської і української армій, що водночас був опікуном інтернату.

Учителювали в малому семінарі: о. Т. Кудрик, Ю. Каменецький, В. Ратич, М. Таращук, Стефанович, Д. Козій до 1 вересня 1935 р., Іван Дикайло — учитель-помічник о. ректора і до 28 червня 1935 р автор цих рядків.

Приміщувався малий семінар на партері лівого крила гімназійного будинку, на вимогу Львівської Шкільної Кураторії „ізольований" від приміщень гімназії дощаною стіною.

У червні 1934 р. була в малому семінарі перша матура. Іспитову комісію очолював о. Юліян Дзерович, крилошанин Львівської Митрополичої Капітули і колишній директор державного учительського семінару в Львові.

З 18 кандидатів іспит зрілости склали 17. Один кандидат не видержав іспиту з математики.

Незабаром після відкриття малого семінару Львівська Шкільна Кураторія дозволила також відкрити гімназію, що її Кружок РШ назвав ім'ям князя Володимира Великого.

18) Тоді ж поляки розв'язали українську приватну гімназію в Крем'янці на Волині і українську державну гімназію в Тернополі, що її з трудом вибороли українські парляментаристи 1908 р., використавши 60-літній ювілей володіння цісаря Франца Иосифа.

ВІСТІ З ТОРОНТА

СВЯТО ВЕСНИ. Велика кількість сумівської молоді з осередків Торонта, Гамільтону, Ст. Кетеринс, Ошави, Етобікок, Кічнер, Брендфорду, разом із своїми батьками та учасниками, в неділю 14 червня на Сумівській Оселі „Веселка" відмітила, як щороку, Свято Весни. Програму започатковано Службою Божою, яку відправив о. д-р М. Стасів, під час якої дужа оркестра осередку СУМ в Торонті „Ватурин" під керівництвом мгра В. Кардаша виконала низку церковних пісень. Святковий апель та організаційні звітування, аж до голови Крайової Управи мгра Т. Буйняка включно, відбулися дуже справно. Апель закінчився піднесенням прапорів та відіграннням оркестрою національних гимнів, покликанням почесної президії, переглядом справжніх сумівських рядів та привітами. Керівником свята був М. Заверуха. Привітали сумівську молодь і зібраних гостей: мгр Т. Буйняк, д-р Р. Малащук та п. Яців — від Пласту. Гарне враження зробило переведення старших юнаків і юначок до дружинників та складення ними сумівської присяги. Великі і справні ряди СУМ закінчили формальну частину святкувань дефілядою перед почесною трибуною. На жаль, з огляду на дощ, не змогла відбутися мистецька частина та спортові змагання. Якось СУМ, майже щорічно, не має „щастя" на погоду під час Свята Весни.

МАТУРА НА КУРСАХ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Вже 7 років існують при Свято-Миколаївській церкві Курси Українознавства. Вже тричі відбувалася на них матуральні іспити, які складалися з двох частин: письмової й усної. У цьому році до усних іспитів приступили 40 осіб. Іспитувала їх комісія під проводом мгра З. Зеленого, до якої входили: Я. Зорич, о. І. Скротинський, д-р Я. Пастернак, мгр Т. Гороховин, М. Левицький, інж. К. Малецька, мгр І. Кузь і мгр В. Кордюк при присутності о. д-ра Б. Липського, основника і опікуна курсів. З найкращими оцінками понад 80% вийшли 15 осіб. По закінченні іспитів зібралися учителі, батьки й щасливі учні - абітурієнти у шкільній залі на скромну перекуску. Своє вдоволення осягами курсантів висловили мгр Я. Зорич і мгр З. Зелений. Від учнів виступив із словом подяки Т. Баб'як. О. д-р Б. Липський вказав на вагу розуміння національної ідентичности та закликав молодь бути її гордими носіями. Подякував учительському складові, батькам та всім, які так чи інакше причиняються у праці для належного релігійного й національного виховання молоді.

МИТРОПОЛИТ ІЛАРІОН У ТОРОНТІ. У п'ятницю 30 травня на аеродромі в Торонті зустріла чисельна делегація під проводом арх. Михаїла Митроп. Іларіона, який повертаючись із відпочинку на Фльориді, зупинився на кілька днів у Торонті. Перебуваючи в нашому місті, Блаженніший мав нагоду зустрітися в архиєпископом Михаїлом і духовенством та обмінятись думками у справах, що відносяться до чергових завдань У к р а їнської Православної Церкви в Канаді. З Блаженнішим Митрополитом був його особистий секретар І. Похильчук. Стан здоров'я Митрополита значно покращав і він повернувся до своїх обов'язків у Вінніпезі.

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ. Вперше в Торонті відбувся 4 червня Міжнародний Фестиваль, який влаштувала організація „Перехрестя Торонта", при співпраці й допомозі Ради Народного Мистецтва й інших організацій Торонта, під патронатом прем'єр - міністра Джона Робартса. У мистецькій програмі, що відбулася в Королівському Музеї, брали участь різні національні групи: китайці, японці, индуси, словаки, греки, німці, ірляндці та інші. Українці мали мистецьку виставку кераміки й писанок, з показовою лекцією писанок, чим займалася п-і Д. Онищук із своїми ученицями. Всі вони були у національних строях. Стіл з керамікою прикрасила п-і І. Мороз - Шумська, яка належить до Мистецького Жюрі при Раді Народного Мистецтва національних груп. Для влаштування цих виставок причинилася дуже багато також п-і Г. Ганківська, заступниця голови Комітету Українок Канади. Добре влаштована виставка притягнула велике число зацікавлених, які захоплювались українським мистецтвом.

ПОМЕР ВАСИЛЬ КРИВОУС. У понеділок 16 червня відійшов у вічність на 77-му році трудолюбивого життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, визначний громадянин проф. Василь Кривоус, колишній старшина УСС, довголітній педагог Рідних Шкіл на Україні, кол. голова Об'єднання Педагогів в Торонті, директор Рідної Школи УНО, кол. диригент хору при церкві МБНП, довголітній касир Відділу УНС. Панахиди над тілом Покійного відправлялися 16 і 17 червня, а похорон відбувся 18 червня з катедри Св. Йосафата, на цвинтарі „Проспект". На чолі з духовенством велика громада Торонта відпровадила на вічний спокій відданого, тихого і трудолюбивого громадянина, що свою працю довгих років віддавав для Бога і свого народу. Хай легкою буде Йому канадійська земля, і Вічна Пам'ять.

ЖАЛІБНЕ ЗІБРАННЯ. Канадійське НТШ в Торонті влаштувало в неділю 22 червня, в залі Святомиколаївської Рідної Школи, жалібне зібрання на пошану сл. п. проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького. Зібранням проводив проф. д-р Є. Вертипорох, голова Канадійського НТШ, який також сказав вступне слово про працю і діяльність бл. п. проф. д-ра Смаль-Стоцького. Із спогадами виступали п-і інж. Л. Вертипорох і ред. Н. Ріпецький.

МОДЕРНИЙ БАСЕЙН. Брак відповідного басейну на сумівській оселі „Веселка" дуже відчувалося. Оселя, дуже вигідно розположена, поблизу великих наших скупчень, з знаменитим місцем для великих імпрез та молодіжних таборів. До того часу таборовики і гості користувалися тимчасово збудованим збірником води. Остаточно рішено, щоб заходами Осередків СУМ Південного Онтаріо, при моральній і матеріяльній допомозі нашого жертвенного громадянства, приступити до збудування модерного басейну. Розмір басейну на 800 осіб, з фільтрами і модерними устаткуваннями. Р о з п о чато складання пожертв і продовження робіт. Хочемо вірити, що щирі жертви нашої громади допоможуть у скорому часі закінчити розпочату працю та передати басейн до вжитку нашої молоді.

В. Дідюк

АБСОЛЬВЕНТИ ШУ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Учителі зліва направо: Ю. Кисілевський, А. Кобринська, М. Лисогір, М. Чировський, К. Кисілевський, Л. Коленська; учні: „Осінь" — зліва праворуч: О. Яворський, О. Тимко, С. Король, Х. Окрепка, М. Козюца, Л. Генсьор, Х. Сенежак, Х. Гординська, Ю. Чировський, А. Курилявка; „Весна" — зліва праворуч: М. Авдикович, А. Баранецький, Ю. Бігун, В. Ткач, В. Гнатів, Н. Ліщинський, В. Величковський, Т. Ліщинський, Р. Ляшевич, О. Мандрусяк, Л. Мельник, Р. Мицьо, А. Стефанівський, Л. Сигіда, А. Бурачинський, М. Шараневич, В. Яворський

Українознавство в Нюарку

Ледве чи є більше важливі інституції для збереження української спільноти в діяспорі, як школи українознавства. Зокрема вищі курси українознавства на рівні середніх шкіл дуже важливі, бо на рівні початкових шкіл українську мову, історію і географію вивчають наші діти теж до деякої міри і у парафіяльних школах. В Нюарку Школа Українознавства, „Рідна Школа" може похвалитися значними успіхами у 1968-69-му шкільному році.

Влітку 1968 року д-р К. Кисілевський залишив на власне бажання керівництво ШУ, котра працювала більше-менше як автономна одиниця під його проводом 19 років. На пропозицію тодішнього голови Т-ва Рідна Школа в Нюарку, П. Мельника, керму ШУ перебрав М. Чировський, який після затвердження його Шкільною Радою УККА підпорядкував школу Т-ву Рідна Школа. У грудні 1968 р. на загальних зборах „Рідної Школи" головою Т-ва вибрано інж. Н. Ходновського, котрий дуже щиро зайнявся справою морально-матеріяльної опіки ШУ-ва. Впродовж 1968-69-го шкільного року управа ШУ втішалася якнайкращими відносинами з Т-вом „Рідна Школа", так за її першого голови, П. Мельника, як і другого, інж. Н. Ходновського. Це і причинилося до загального успіху навчання.

Навчання розпочалось 1-го вересня 1968 р. Службою Божою в церкві св. Івана Хрестителя. По закінченні реєстрації учнів виявилось, що їхня кількість зросла до 212 учасників українознавства, перевищивши всі попередні роки. Навчали дітей 12 учителів: М. Чировський — історія, К. Кисілевський — література і культура, Ю. Кисілевський — історія і географія, Л. Коленська — мова і література, А. Кобринська — географія, Н. Басняк — мова і географія, О. Тарнавська — історія і географія, С. Боровик — 1-ша і 3-тя кляси, К. Гординська — 2-га кляса, О. Ференс — 4-та кляса, С. Мариніць до січня 1969 і М. Бокало від січня — 5-такляса, кало від січня — 5-та кляса.

Наука відбувалася у одинадцятьох клясах, сім нижчих і чотирьох вищих (або середніх) і 14-ти відділах. Конференції між учителями і батьками відбувалися тричі на рік. Контролю школи інспектором Шкільної Ради УККА, проф. М. Лисогором була 19 січня 1969 р. Наука відбувалася кожної суботи двома сесіями. Учні загально були здисципліновані і відвідували лекції. За цілий рік не вибуло зі складу учнів, з різних причин, більше як 15 осіб.

Дня 9 березня ШУ в Нюарку гостила в себе Конференцію Директорів Шкіл Українознавства на сході ЗСА, організовану Шкільною Радою УККА, на якій були представники 17-ти осередків. Конференцію провадив д-р Е. Жарський, голова Шкільної Ради.

Успішність навчання в ШУ в Нюарку віддзеркалилася найкраще у кінцевих або матуральних іспитах. Школа Українознавства в Нюарку могла похвалитися небувало високою кількістю абсольвентів, бо аж 2 молоді дівчат і хлопців здали матуру. Десять абсольвентів закінчили школу в грудні 1968 р. Це був відділ 4 Б, до якого входили: Х. Гординська, Л. Генсьор, М. Козюпа, А. Курилявка, Х. Окрепка, Х. Сенежак, О. Тилко, Ю. Чировський, О. Яворський та С. Король.

У травні 1969 р. відбулася матура кляси 4 А, до якої входили: М. Авдикович, А. Бурачинський, А. Бігун, А. Баранецький, В. Величковський, В. Гнатів, Н. Голинський, Т. Ліщинський, Р. Ляшевич, О. Мандрусяк, Л. Мельник, Р. Мицьо, Л. Сигіда, А. Стефанівський, В. Ткач, М. Шараневич, В. Яворський. Як український Нюарк є Нюарком, ще ніколи року така велика кількість нашої молоді не закінчила з успіхом кінцевого іспиту Школи українознавства. Предсідником обох іспитів був проф. М. Лисогір від Шкільної Ради УККА, а в іспитовій комісії були: М. Чировський, К. Кисілевський, Ю. Кисілевський, А. Кобринська і Л. Коленська.

Врочисте роздання свідоцтв абсольвентам, перееднене проф. М. Лисогором, відбулося 7 травня ц. р. Небуг закінчено святочним обідом для абсольвентів їхніх батьків, а потім забавою для молоді. Святочним обідом проводив інж. Д. Ліщинський, від абсольвентів говорив Н. Голинський, дякуючи за труд учителів. М. Чировський говорив від дирекції ШУ, від батьків коротку промову виголосив д-р Ляшевич, а від учителів говорили п-і Л. Коленська і п-і К. Кисілевський та Д. Горняткевич. Інж. Ходновський, голова „Рідної Школи", дав загальну оцінку праці учительського складу. На пам'ятку про матуру українознавства з 1968-69 р., приготовано традиційне табльо, роботи інж. Б. Загайкевича і мистецької обрібки одного з абсольвентів, Т. Ліщинського.

Дня 14 травня відбулося святочне закінчення школи. Рано учні були на Службі Божій. О 5-ій год. по полудні, в Народному Домі, відбулася мистецька частина програми і роздача свідоцтв. У програмі були спільні деклямації: „Мій край давліть окови" (1-а і 2-га кляса), „Хто любить Україну" (3-та і 4-та кл.), обі речі Савицької; „І в мене був свій рідний край" (Лепкого), виконала 5-та кляса. Індивідуальні деклямації були: „Ти воскреснеш Україно" (Сосюра) — З. Ткач, „Мені однаково" (Шевченко) — Т. Шараневич. Представлено дві сценки: „Стріча Шевченка зі Сошенком" у виконанні Н. Голинського і Т. Ліщинського та „Три душі" у виконанні Р. Тимкевич, Хр. Голинської, Хр. Яворської і О. Трешньовської. Музичні точки були: „Поема Карпат" (Фоменка) у виконанні І. Пелех (фортепіян), „Любовний сон" (Ліст) і „Октавовий Етюд" (Лісв) — у виконанні М. Ходновської (фортепіян), „Реве та стогне" і „Ой! не ходи Грицю" (Олексишин) — у виконанні О. Корнила (акордіон), „Тренквілер" (Фоменка) — у виконанні О. Трешньовської, та „Мінчет" (Бах) і „Бойова пісня" (Фоменка) — у виконанні чотирьох братів Бакунів (три скрипки і фортепіян). Заповідачем точок був цьогорічний абсольвент ШУ Н. Голинський. Підготовою вечора слова і музики займалися учителі пп.: С. Боровик, О. Тарнавська, М. Бокало і К. Кисілевська. Музичні точки виконували учні професора Ціснка, п. Гр. Клим і п. Д. Каранович. Вечір пройшов дуже приємно. Сцену для вечора прибрав символічно П. Луцишин: мапа України, а над нею дві літери „Ш. У." у формі тризуба.

Малята з 2-ої кляси, під опікою учительки Ксені Гординської, видали свою газетку аж на 20 сторінках.

М. Ч.

Ігор Дробоцький — новий український лікар у Кентакі

Дня 12 травня 1969 року одержав звання доктора медечних наук з Медичної школи в Лексінгтоні при Кентакському університеті — Ігор Зенон Дробоцький. Він є сином лікаря-ветеринаря Василя й Ольги з дому Майка Дробоцьких з Бовлін Грін-у, Кентакі.

Д-р Ігор Дробоцький

Д-р Ігор народився в Тернополі, Західня Україна, в 1942 році і хлопцем приїхав з родичами та бабусею до Чикаго. Там ходив до парохіяльної школи св. Миколая, а потім до школи св. Івана в Луївілі, Кентакі. У 1960 році закінчив з відзначенням середню школу і тоді ж розпочав премедичні студії в Вестерн Кентакі університеті. Також цю школу закінчив з відзначенням і дипломом бакалярва (B.S.) з хемії, біології та мов у 1964 році. Рік працював при катедрі анатомії Чикагівського ун-ту, після чого повернувся знову до Кентакі на медичні студії в Лексінгтоні, де їх і закінчив.

Д-р Ігор Дробоцький одружений з Марією з дому Гуфман, дочкою лікаря д-ра Фурмана з Чикаго. Їх вінчання відбулося в католицькій церкві в Лексінгтоні мин. року. Отець д-р В. Гавліч, ЧСВВ, та парох церкви звінчали молодих при численній участі української громади, родини і знайомих.

Дружина д-ра Ігоря працює вчителькою в середній школі, де викладає геометрію та французьку мову. Молодий лікар з родиною є членом 417 Відділ УНСоюзу, а свій „інтерншип" зачне 1-го липня в Oakland Navy Hospital, Каліфорнія.

Наша невелика українська громада в Кентакі добре пам'ятає Ігоря, тоді ще молодого хлопця, який щорічно виступав з деклямаціями на святі Шевченка та брав участь у товариських зустрічах. Тому ми особливо радіємо його особистим досягненням, бажаємо багато успіхів і щастя в особистому та професійному житті. Його родичам гратулюємо, що виховали сина в українському дусі, навчили рідної мови та дали змогу професійно чинити добро, допомагати людям. Віримо, що молодий енергійний лікар буде гідно репрезентувати українців, нестиме слово правди про нашу Україну серед чужий чужого світу, як також духово та матеріяльно допомагатиме нашим краївським установам в Америці.

З нагоди закінчення студій д-ра Ігоря Дробоцького, 31-го травня відбулося прийняття в гостинному домі п-ва Дробоцьких в Бовлінг Грін, на якому були присутні майже всі українці з цього стейту та близькі знайомі з околиці. Як згадано, д-р Ігор, його дружина Марія, брат Олег та їхні родичі є членами УНСоюзу, Відділ 417.

І. Цибрівський,
секр. Відд. 417, УНС

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. мгр. філ. ОЛЬГИ МОРОЗ складаємо 10.00 долярів на потреби АНТІН
Марія і Омелян ОМЕЦІНСЬКІ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ
бл. п. МАРІЇ ІВАСИШИН
буде відправлена
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
В НЕДІЛЮ, 6-го ЛИПНЯ ц. р., о год. 8-ій ранку в КАТЕДРІ СВ. О. МИКОЛАЯ в ЧИКАГО, Ілл.
Родину, Приятелів і Знайомих щиро запрошують:
муж — МАКСИМ
діти: АННА, ІВАН і ДАРІЯ
внуки: СТЕФАН, МАРУСЯ, БОГДАН, ОКСАНА і ТАНЯ

В ДВАНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Незабутньої Дружини і Мами
бл. п. ІВАННИ ЯСЬКІВ
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
в церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
4-го липня 1969 р., о год. 8-ій ранку
Проситься Знайомих про участь і молитви.
Муж — ВАСИЛЬ
Діти — ІГОР і НАТАЛКА
Брат — СТЕФАН
Сестра — МАГДАЛИНА
та Рідня в Краю

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої Бабуні
бл. п. ІВАННИ ЛЕМЕХА
складають 30.00 долярів на Український Університет у Римі
внуки: Світлана, Борис, Марко ЛУЦЬКІ
Юрко, з дружиною Іриною, Тетяна, Ігор ГАСЦЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. МАРІЇ з ДЗЕРОВИЧІВ КОЛТУНЮК
складають 20.00 долярів на Катедру Українознавства в Гарфорді
Орест, Антоніна і Роман КОЛТУНЮКИ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА
9-го липня 1969 року перша річниця смерти
бл. п. ПЕТРА ЯКОВИЧА МОТУЗ
бувшого співака Капели Бандуристів ім. Шевченка, фундатора, незамінимого організатора Парафії УАПЦ в Річмонді, Мейн.

Петро Якович Мотуз, український патріот, після залишення Матері-України, жив в чужині громадським і церковним життям, всебічно сприяв розвиткові своєї парафії і ціле Його віддав праці для добра громади — Церкви, а так Україні — задовольнився духово, і він про нас...
12-го липня 1969 року в суботу о 10-ій рано в день свята Петра і Павла, в день, в який бл. п. Петро прикладав багато уваги і праці, буде відслужена ПАНАХИДА за спокій душі Покійного.

ПАНАХИДУ відслужить священик Іван Грищенко. По закінченні Служби Божої і ПАНАХИДИ, донька Покійного Марія з мужем Андрієм Хворост влаштовують в себе на ФАРМІ спільний обід, на спомин покійного батька, діда і прадіда Петра Яковича Мотуза.

Приятелів і Знайомих в цей день проситься помолитися за Спокій Його Душі.

Олександер Данченко,
секретар Парафіяльної Ради

Домагаються закону про охорону здоров'я колгоспників

Київ. — На сторінках „Радянської України" з 27 червня надруковано статтю українських лікарів, які ставлять вимогу, щоб у новому „Статуті сільгоспартілі", себто колгоспів, були зазначені окремі пункти про охорону здоров'я колгоспників, забезпечення пенсіонерів й інвалідів у колгоспах бодай необхідним. Автори статті стверджують, що на практиці в заможніших колгоспах збудовані, або будуються лікарні та медичні пункти в селах „за їх кошти", себто колгоспників. Тому, що за майже півстоліття існування „держави", чужа держава не дбає про громадян, лікарі вважають, що для збереження здоров'я людей на селі „треба силами колгоспів і на їх кошти будувати за типовими прикметами колгоспні та міжколгоспні лікувальні й дитячі заклади — лікарні, амбулаторії, фельдшерсько - акушерські пункти, родильні будинки, аптеки, дитячі сади та ясла, піонерські табори, санаторії та будинки відпочинку. Правління колгоспу повинні підтримувати діяльність спортивних організацій створення стадіонів, спортивних споруд, придбання спортивного інвентаря коштом колгоспів". У тій же статті поставлено й таку вимогу: „В Статут треба включити спеціяльний розділ „охорони здоров'я колгоспників", де б ішлося про поліпшення умов праці й побуту трудівників полів, про техніку безпеки й виробничу санітарію. Важливо перебачити забезпечення фондів для допомоги сім'ям військовослужбовців, для розвитку громадського харчування, утримання дитячих закладів, будинків для людей похилого віку й інвалідів". Лікарі наводять приклад з одного колгоспу в Україні, ім. Калініна на Одещині, де колгоспники одержують за рік 12 днів відпустки, але вказують на той колгосп, як на зразок, бо про відпустки для яких коло 20 мільйонів працівників червоної панщини на селі взагалі немає закону „в робітничо-колгоспній державі УССР".

34 Курінь УПЮ-к в Сиракюзах відбув свій курінний табір

В часі між 22-28 червня ц.р. на хуторі п-і А. Назаренко біля Канастоти, Н.И., відбувся курінний табір 34-го Куреня Уладу Пластових Юначок ім. 500 Героїнь Кінґіру, із Сиракюз. Для табору вибрано назву „Пісня України", а 10 розбитих шатер прибрали назви українських пісень: „Тихо над річкою", „Де гори Карпати", „Осени", „Воля", „Мрії", „Два кольори", „Три верби", „Моя Коломия". Командантною табору була пл. сен. Марія Логаза, бунчужною — пл. розв. Оля Опар, писарем — пл. розв. Маруся Александрович. До Булави табору входили: пл. розв. Ірка Миколаєвич. пл. розв. Рома Зачкевич, пл. розв. Мира Рубич і пл. розв. Анета Ярмак. Стан табору — 25 учасниць. Головний клич табору: „Ріна мова — Божий наказ". В таборі відзначено 15-ту річницю смерти патронок Куреня — 500 Героїнь із Кінґіру, які саме 26 червня 1954 року були розчавлені московськими танками. В часі табору 5 прихильниць склало 1-шу юнацьку пробу, а 8 розвідчиць започаткувало складання 3-тьої проби. На святочній ватрі, присвяченій пам'яті Патронок, 5 юначок склало Пластову присягу. (М.А.)

Бібліотека й Музей ім. Тараса Шевченка в Лондоні

Успішно розбудовується Бібліотека й Музей ім. Т. Шевченка, що є секцією Союзу Українців у Великій Британії, СУБ-у. Книжки в Бібліотеці ім. Т. Шевченка групуються за відділами: церква й релігія, українська мова, географія, соціологія, політика, наукова література, педагогіка, шкільництво, чужомовна україніка, молодечі і студентські видання, українська визвольна боротьба, економія, право, військовознавство й різні інші видання.

Кураторія Бібліотеки й музею має палке бажання, щоб бібліотека стала однією з найкращих у вільному світі. Значення бібліотеки високо цінять численні добродії, які своїми подарунками й пожертвами допомагають розбудовувати Бібліотеку й музей, як базу для праці українських учених, письменників, мистців, журналістів, педагогів, виховників, діячів культурного та освітнього фронтів і молодих українських адептів науки. Українські установи, організації, видавництва, редакції, науковці, мистці, автори та ін. надсилають свої видання, книжки, журнали та експонати в дарунку для нашої Бібліотеки. Всі подаровані книжки мають відмічення на обгортках про жертводавців. Надходять невеликі фінансові пожертви й дотації на дальшу розбудову Бібліотеки й Музею. Бібліотека й Музей ім. Т. Шевченка стають тривалою виставою української книжки й цінностей української культури в Англії. Головою Президії кураторії Бібліотеки ім. Т. Шевченка в Лондоні є відомий мистець проф. Роберт Лісовський. Адреса для зацікавлених:

The Library of
Taras Shevchenko
49, Linden Gardens,
London, W. 2.
England

Нюйоркська Союзова Округа...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

передконвенційний. Відділам слід дбати про збільшення числа дорослих членів, щоб мати змогу вислати своїх делеґатів на конвенцію в травні 1970 р. В дальшому гол. секретар підніс заслуги прикладних організаторів, а зокрема минулорічних членів почесного Клюбу УНС Володимира Кваса, управителя Союзівки і колишнього секретаря а теперішнього голови місцевого Відділу, який минулого року здобув 39, а в цім уже 22 члени; д-ра Василя Палідвора, який в минулім році придбав 32 члени і продовжує свою успішну працю в цім році, та Миколи Хоманчука, секретаря Округи та свого Відділу на Асторії, який в минулім році придбав був 26 членів, а в шости місяцях ц. р. вже 14. Почесне звання будівничих УНСоюзу придбали вже в цім році пп. В. Квас, д-р Ол. Саноцький з Бруклина та І. Пригода з „Дністра", який придбав уже в цім році 12 членів. Між згаданими особами та Відділами також відзначився Відділ „Культура" під проводом пані Н. Литвиненко та ред. І. Керницького, придбавши в цім році 11 членів, а також Відділи з Йонкерсу ч. 8. під проводом пп. Мандзія і Козіцького та місцевий Відділ ч. 194 під проводом пп. Є. Манацького і М. Салдана. Приявні влаштували цьогорічному й минулорічному першунові Округи п. В. Квасові овацію, а головні урядовці та голова І. Флис вручили йому почесну плякету члена Клюбу Заслужених Союзовців. Д-р В. Палідвор і М. Хоманчук, як давніші члени Клюбу, одержали додаткові зірки на свої плякети.

Після доповідей гол. урядовців відбулася дискусія й довга черга запитів і відповідей. Секретар Є. Манацький підмічував, що приєднувати членів важко, „як камінь глодати" ще й при тутешніх умовах безпеки, але приявні погодилися в тому, що УНСоюз мусить дальше рости й розвиватися, зокрема в цей ювілейний рік. В дискусії взяли участь пп. Квас, Манацький, Пригода, д-р Вишиваний, д-р В. Палідвор, пані Демидчук, голова Флис і інші. Відповідали головні урядовці. Після цього обрано на заступника перешкодженого касира Округи Михайла Салдана й схвалено відбути річні загальні збори в п'ятницю, 7-го листопада ц. р. Також схвалено повторити минулорічні, успішні курси по четвергах, відбути прогулянку на Союзівку і скликати велике громадське віче-панель для познайомлення громадянства з забезпеченевою працею УНСоюзу та взагалі з вагою і значенням асекурації. Після цього, закінчивши збори о год. 10.45 вечором, голова І. Флис запросив приявних на перекуску, в часі якої не вгавали розмови про славне минуле УНСоюзу та зобов'язання сучасних союзових діячів продовжувати його відповідальну працю і дальший ріст у наші дні.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 6-го ЛИПНЯ 1969 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39 Відд. о. год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому.

Збирання вкладок: 5 липня від год. 7-10 веч., 6-го липня від год. 12-3 по пол. Проситься чл. явитися на збори, тому що є дуже важні справи. — Управа.

СУБОТА, 12-го ЛИПНЯ 1969 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в залі УНДому, 216-218 Гренд Ст. Проситься заплатити двомісячні вкладки, тому що в серпні зборів не буде та відібрати дивіденди. Позамісцевих проситься надіслати оплачені коверти або поштові значки для пересилки дивіденди. — Ю. Сокол, предс., М. Кіт, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

МИКОЛА ДІДУНИК, член Т-ва Українська Січ 39 Відділ УНС в Сиракюзах, Н. Й., помер 21-го лютого 1969 року на 79-му році життя. Уродженець с. Котузова, повіт Підгайці, один з найстарших членів нашого Відділу, від 1915 р. Залишив в жалобі дочку Стеллу і сина д-ра Юрія та 3 внуків. Похоронений на міському цвинтарі при участи родини та приятелів.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ОНУФРЕЙ БУКАТА, член УНС Відд. 175 Б-ва св. о. Миколая в Дітройті, Міш., помер 17 травня 1969 р. на 80 р. ж. Покійний народився в 1889 р. в Зах. Україні і став членом УНС в 1933 р. Полишив в смутку сина Михайла і дочку Анну. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 20 травня 1969 р. на цвинтар Mt. Olivet в Дітройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Смерека, секр.

ЛУКА ДМИТЕРКО, член УНСоюзу Відділу ч. 191 Б-ва св. Миколая в Трой, Н. Й., помер 16 червня 1969 р. на 65 р. ж. Покійний нар. 30-го листопада 1903 р. в Україні, прибув до ЗСА в1949 р. і став членом УНСоюзу в 1949 р. Полишив у смутку брата Івана. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 19 червня 1969 р. на цвинтар св. о. Миколая в Watervliet, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Колодій, секр.

ПІДГОДЕЦЬКИЙ МИХАЙЛО, член Т-ва Запор. Січ — Відд. 206 УНС в Вунсакет, Р. Ай., помер 18-го червня 1969 р. на 81 р. ж. Покійний нар. в с. Волиця, пов. Скалат, Зах. Україна, прибув до ЗСА 1910 р. Був активним членом в українській громаді. Полишив у смутку дружину Ксеню, сина Петра та 3 внуків. Похорон відбувся 21 червня 1969 р. з пох. заведення до Укр. Правосл. Церкви св. Арх. Михаїла, а відтак при участи родини, приятелів і знайомих на парохіяльний цвинтар Blackstone, Mass.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Гардівк, секр.

СТЕПАН ПИЛИПИШИН, член Т-ва Укр. Січ Відділ 39 УНС в Сиракюзах, Н. Й., помер 15 березня 1969 р. на 46 р. ж. Покійний нар. в с. Голе Равське, пов. Рава Руська. В Сиракюзах проживав 18 років і був діяльним членом церковних і загально - громадських організацій. У Відділі був членом Контр. Комісії. Полишив у горю дружину Уляну, дочку Надію та сина Петра. Похорон відбувся 18 березня 1969 р. з пох. заведення до церкви, а опісля на Вічний Спочинок на гр.-кат. цвинтар св. І. Хрестителя.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИХАЙЛО КЕЦ, член Б-ва св. Арх. Михаїла Відд. 55 УНСоюзу в Балтімор, Мд., помер 24 квітня 1969 р. на 59 р. ж. Покійний походив з с. Колониці, пов. Львів, Зах. Україна, до ЗСА прибув у 1951 р. і став членом УНС в 1952 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Михайла мол., 3 дочки: Евгенію, Богдану і Олю та внука. Похорон відбувся з церкви св. ап. Петра і Павла, на цвинтар Cedar Hill.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Ціздин, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6209. Іто вискочив, Тарзан за ним.

Спокуса стала для Іта надто великою. Ото ж він вискочив у повітряний простір!

Стривай, Іто, стривай! Три-чотири - п'ять... Мушу йти за ним!